

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

KLINIČKA BOLNICA SVETI DUH

Zagreb, ožujak 2013.

S A D R Ž A J

---

	stranica
I. PODACI O KLINIČKOJ BOLNICI	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Planiranje	4
Financijski izvještaji	4
II. REVIZIJA ZA 2011.	13
Ciljevi i područja revizije	13
Metode i postupci revizije	13
Provjera izvršenja naloga i preporuka za 2002. i 2003.	13
Nalaz za 2011.	16
III. MIŠLJENJE	27

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-01/38
URBROJ: 613-02-01-13-5

Zagreb, 8. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
KLINIČKE BOLNICE SVETI DUH ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Kliničke bolnice Sveti Duh (dalje u tekstu: Klinička bolnica) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 1. listopada 2012. do 8. ožujka 2013.

I. PODACI O KLINIČKOJ BOLNICI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Klinička bolnica je pravna osoba upisana u sudski registar ustanova kod Trgovačkog suda u Zagrebu. Rješenjem Ministarstva zdravstva iz prosinca 2009. Opća bolnica Sveti Duh je postala Klinička bolnica. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu iz veljače 2010. u sudski registar je upisana promjena naziva i izmjena odredbi Statuta. Osnivač i vlasnik je Grad Zagreb. Upravno vijeće Kliničke bolnice je donijelo Statut u siječnju 2010.

Klinička bolnica obavlja zdravstvenu djelatnost na sekundarnoj razini u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12 i 70/12) i to specijalističko konzilijarnu djelatnost, te bolničku djelatnost. Također obavlja znanstveno istraživačku djelatnost iz područja medicinskih znanosti, te nastavnu djelatnost iz područja školovanja zdravstvenih djelatnika.

Klinička bolnica posluje samostalno i obavlja djelatnosti u skladu sa Zakonom o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Statutom, drugima općim aktima te pravilima struke.

Tijela Kliničke bolnice su: upravno vijeće, ravnatelj, stručno vijeće, stručni kolegij, etičko povjerenstvo, povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija, povjerenstvo za lijekove, povjerenstvo za kvalitetu, povjerenstvo za unutarnji nadzor, te vijeće za nastavu.

Upravno vijeće upravlja Kliničkom bolnicom, a sastoji se od pet članova koje čine predstavnici osnivača (predsjednik i dva člana), te zaposlenika (dva člana). Predstavnike osnivača na prijedlog pročelnika gradskog ureda nadležnog za zdravstvo imenuje i razrješava osnivač. Jednog člana upravnoj vijeća imenuje radničko vijeće, a jednog člana Stručno vijeće. Mandat članova Upravnog vijeća traje četiri godine. Upravno vijeće donosi statut uz suglasnost osnivača, druge opće akte, program rada i razvoja Kliničke bolnice, finansijski plan i završni račun, analizira finansijsko poslovanje najmanje jednom mjesечно, u slučaju gubitka u poslovanju obavještava osnivača, predlaže osnivaču promjenu ili proširenje djelatnosti, te promjenu naziva i sjedišta, donosi odluke o imenovanju, odluke u drugom stupnju u predmetima u kojima se odlučuje o pojedinim pravima radnika, te raspravlja i odlučuje o izvješćima ravnatelja najmanje svaka tri mjeseca. Također, daje osnivaču i ravnatelju prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima, odlučuje o nabavi, odnosno prodaji osnovnih sredstava te o izvođenju investicijskih radova, investicijskog i tekućeg održavanja čija pojedinačna vrijednost prelazi 150.000,00 kn, donosi odluku o zaključivanju godišnjih ugovora s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) i Hrvatskim zavodom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, odluku o zaključivanju ugovora s osiguravajućim društvima, odlučuje o naknadama za zdravstvene usluge koje nisu obuhvaćene ugovorima s HZZO i Hrvatskim zavodom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu kao i naknadama za usluge pružene građanima koji nisu zdravstveni osiguranici ili građanima koji usluge žele platiti sami, provodi postupak u vezi zakupa poslovnog prostora, te obavlja i druge poslove propisane Statutom. Uz suglasnost ovlaštenog tijela osnivača odlučuje o nabavi odnosno prodaji osnovnih sredstava te o izvođenju investicijskih radova, investicijskog i tekućeg održavanja čija pojedinačna vrijednost prelazi 600.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Upravno vijeće uz suglasnost ovlaštenog tijela osnivača odlučuje o zaduživanju, te o izdavanju mjenica i drugih sredstava osiguranja plaćanja čija vrijednost prelazi 600.000,00 kn.

Kliničku bolnicu predstavlja i zastupa ravnatelj. Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, predstavlja i zastupa Kliničku bolnicu i odgovoran je za zakonitost rada.

Ravnatelj ima zamjenika i pomoćnike za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor, sestrinstvo-glavnu sestru, te za finansijsko poslovanje i nemedicinske djelatnosti. Ravnatelj se imenuje na temelju javnog natječaja, a mandat traje četiri godine. U rujnu 2010. Upravno vijeće Kliničke bolnice je imenovalo ravnateljem Mirana Martinca, dr. med.

Stručno vijeće Kliničke bolnice imenuje ravnatelj i čine ga voditelji ustrojstvenih jedinica.

Sredstva za rad i poslovanje Klinička bolnica stječe ugovaranjem i naplatom naknade za zdravstvene usluge pružene osiguranicima HZZO i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, ugovaranjem i naplatom naknada za zdravstvene usluge pružene osiguranicima dobrovoljnih osiguravatelja, naplatom naknade za zdravstvene usluge koje nisu obuhvaćene ugovorima sa HZZO, Hrvatskim zavodom za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i dobrovoljnim osiguravateljima, a Klinička bolnica ih je pružila građanima koji nisu zdravstveno osigurani, drugim fizičkim osobama, ugovaranjem i naplatom naknade za zdravstvene usluge pružene drugim zdravstvenim ustanovama, trgovackim društvima koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, privatnicima koji obavljaju zdravstvenu djelatnost i drugim pravnim osobama, darovima od fizičkih i pravnih osoba, iz zakupnine, te iz drugih izvora.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju su organizirane ustrojstvene jedinice radi obavljanja zdravstvene, nastavne i znanstvene djelatnosti, stručno administrativnih, uslužnih i pomoćnih poslova. Izvođenje nastave se obavlja u ustrojstvenim jedinicama medicinskih djelatnosti. Za obavljanje zdravstvene djelatnosti su ustrojene klinike, zavodi, ljekarna i sterilizacija, a za obavljanje nezdravstvene djelatnosti zajedničke službe. Obavljanje zdravstvenih djelatnosti se provodi u šest klinika, osam zavoda, središnjem hitnom prijemu, bolničkoj ljekarni i sterilizaciji. Na klinikama su ustrojeni zavodi, poliklinike, odjeli, odsjeci, centri, službe, te specijalizirane jedinice. Unutar Zavoda su ustrojene poliklinike i odsjeci. Za obavljanje administrativno stručnih, uslužnih i pomoćnih djelatnosti su organizirane zajedničke službe.

Prema odredbama članka 37. stavka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, donesena je Mreža javne zdravstvene službe (NN 98/09, 81/10 i 101/12) za primarnu, sekundarnu i tercijarnu razinu djelatnosti, te za razinu zdravstvenih zavoda kojom se određuje potreban broj zdravstvenih ustanova, privatnih zdravstvenih radnika, odnosno timova primarne zdravstvene djelatnosti, medicinskih sestara, broj timova specijalističko-konzilijarne zdravstvene djelatnosti i specijalističke dijagnostike po djelatnostima, broj fizioterapeuta, broj postelja po djelatnostima i po vrstama bolničkih ustanova, te broj postelja po stacionarima domova zdravlja.

Mrežom javne zdravstvene službe iz srpnja 2009., za Kliničku bolnicu je određeno 500 postelja za liječenje bolesnika oboljelih od akutnih bolesti. Izmjenama mreže javne zdravstvene službe iz lipnja 2010. je određeno 590 postelja za liječenje bolesnika oboljelih od akutnih bolesti, te 145 postelja za liječenje bolesnika oboljelih od kroničnih bolesti.

Broj postelja je povećan jer je uključen broj postelja dječje bolnice Srebrnjak, Specijalne bolnice za plućne bolesti Zagreb, te Specijalne bolnice za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Zagreb, koje su Izmjenama mreže javne zdravstvene službe iz lipnja 2010. pripojene Kliničkoj Bolnici.

Mrežom javne zdravstvene službe iz rujna 2012. za Kliničku bolnicu je utvrđeno 500 postelja za liječenje bolesnika oboljelih od akutnih bolesti. Broj postelja je smanjen jer je izdvojen broj postelja prethodno spomenutih bolnica.

Prema pokazateljima finansijskog poslovanja za razdoblje od siječnja do prosinca 2010. i za 2011., koje je Klinička bolnica dostavila HZZO, Bolnica je raspolagala s ukupno 500 postelja koliko je i ugovoreno, a u 2011. je bila popunjeno 428 ili 85,6%.

Tijekom 2011. je pruženo 1 733 154 usluge specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za 364 768 pacijenata, što prosječno iznosi 4,8 usluga po pacijentu. Za spomenute usluge u 2011. je obračunano 7 826 162 boda. Na bolničkom liječenju je bilo 23 072 pacijenta za što je obračunano 11 336 436 bodova. Pacijenti su bili na liječenju ukupno 156 279 dana, odnosno 6,8 dana po pacijentu.

U Kliničkoj bolnici je na koncu 2011. bilo zaposleno 1 473 zaposlenika, od kojih je 1 069 ili 72,6% medicinskog, te 404 ili 27,4% nemedicinskog osoblja. U odnosu na 2010. je bilo 34 zaposlenika više.

Nadzor nad izvršavanjem ugovornih obveza provodi HZZO u skladu s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 150/08, 94/09, 153/09, 71/10, 139/10, 49/11, 22/12 i 57/12) i Odluke o osnovama za sklanjanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 43/10, 71/10, 88/10, 124/10, 1/11, 6/11, 31/11, 50/11, 61/11, 93/11, 126/11, 153/11, 38/12, 51/12, 76/12 i 95/12).

Planiranje

Upravno vijeće Kliničke bolnice je u prosincu 2010. usvojilo Plan prihoda i rashoda za razdoblje od siječnja do lipnja 2011. Upravno vijeće je u rujnu 2011. usvojilo Plan prihoda i rashoda za 2011. Financijskim planom Kliničke bolnice za 2011. su planirani prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 315.514.068,00 kn. Nakon obavijesti HZZO, o povećanju mjesecnog limita u iznosu 400.000,00 kn za razdoblje od listopada do prosinca 2011. namijenjenih smanjenju liste čekanja, povećani su ukupni prihodi i rashodi za 1.200.000,00 kn. Nakon Izmjena plana prihoda i rashoda, koje je usvojilo Upravno vijeće u listopadu 2011., ukupni prihodi i rashodi su planirani u iznosu 316.714.068,00 kn. Klinička bolnica i HZZO su u svibnju 2010. zaključili ugovor o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih bolesti za razdoblje od 2010. do 2012. Ugovoreno je godišnje financiranje provođenja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 236.815.344,00 kn. Izvori financiranja su, osim prihoda od HZZO, prihodi od Grada Zagreba za decentralizirane funkcije, zdravstvenih ustanova, drugih korisnika, participacije, prodaje dionica, donacija, dobiti trgovackih društava, najma te drugi prihodi. Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za plaće zaposlenika.

Plan bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite je usvojilo upravno vijeće u listopadu 2010. Planom su utvrđene vrste, struktura i opseg bolničke zdravstvene zaštite, specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i specijalističke dijagnostike.

Financijski izvještaji

Klinička bolnica vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani finansijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 307.447.910,00 kn, što je za 3.788.693,00 kn ili 1,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici su za 2011. ostvareni za 9.266.158,00 kn ili 2,9% manje od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	254.309.570,00	256.496.652,00	100,9
1.1.	Prihodi od HZZO	247.848.083,00	248.461.348,00	100,2
1.2.	Prihodi iz gradskog proračuna	6.461.487,00	8.035.304,00	124,4
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	13.456.757,00	10.332.712,00	76,8
2.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	8.964.670,00	6.562.536,00	73,2
2.2.	Prihodi od donacija	4.492.087,00	3.770.176,00	83,9
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	38.235.655,00	35.017.208,00	91,6
4.	Prihodi od imovine	2.392.497,00	2.924.444,00	122,2
5.	Kazne, upravne mjere i drugi prihodi	2.802.537,00	2.638.145,00	94,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	39.587,00	38.749,00	97,9
Ukupno		311.236.603,00	307.447.910,00	98,8

Ukupni prihodi su ostvareni na temelju bolničkog liječenja u iznosu 180.019.776,00 kn, što čini 58,6% ukupnih prihoda, specijalističko-konzilijarnog liječenja u iznosu 73.593.676,00 kn ili 23,9% ukupnih prihoda, dopunskog osiguranja u iznosu 32.406.064,00 kn ili 10,5% ukupnih prihoda, iz proračuna Grada Zagreba u iznosu 8.035.304,00 kn ili 2,6% ukupnih prihoda, te iz drugih prihoda u iznosu 13.393.090,00 kn ili 4,4% ukupnih prihoda.

Prihodi iz proračuna se odnose na prihode od HZZO ostvarene na temelju ugovorenih obveza u iznosu 248.461.348,00 kn, te na prihode iz decentraliziranih funkcija za financiranje rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 8.035.304,00 kn.

Prihodi od HZZO u iznosu 248.461.348,00 kn čine 80,8% ukupnih prihoda, a ostvareni su na temelju ugovora zaključenog u svibnju 2010. za razdoblje od 2010. do 2012. i dodataka ugovoru o provođenju bolničke i specijalističko konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih, subakutnih i kroničnih bolesti. Od navedenog iznosa, za usluge unutar ugovorenog limita je ostvareno 236.359.437,00 kn, a izvan ugovorenog limita 12.101.911,00 kn.

Prihodi za usluge izvan ugovorenog limita obuhvaćaju prihode za posebno skupe lijekove, medicinsku oplodnju, profesionalne bolesti i nesreće na poslu, rano otkrivanje zločudnih bolesti, te za liječenje hrvatskih osiguranika za vrijeme privremenog boravka u inozemstvu.

Ugovorom je Kliničkoj bolnici za 2011. utvrđen najveći godišnji iznos sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 236.815.344,00 kn, odnosno mjesечно 19.734.612,00 kn. Određeno je da se izvršena i ugovorena bolnička i specijalističko-konzilijarna zdravstvena zaštita iskazuje u računima prema cijenama utvrđenim Odlukom o osnovama za sklanjanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Odlukom Upravnog vijeća HZZO iz 13. listopada 2011. Kliničkoj bolnici su odobrena dodatna sredstva namijenjena za smanjenje liste čekanja za dijagnostičke postupke i slučajevi bolničkog liječenja u iznosu 1.731.147,00 kn iznad ugovorenog limita.

Prema Zapisniku HZZO o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada bolničkih zdravstvenih ustanova za 2011. iz veljače 2012., dug Zavoda prema Kliničkoj bolnici početkom 2011. je iznosio 207.582,00 kn, ugovoren limit za 2011. je bio 236.815.344,00 kn, odobrena sredstva za smanjenje liste čekanja iznosila su 1.731.147,00 kn, a uskrata po ugovoru je iznosila je 8.726,00 kn. Tijekom 2011. Klinička bolnica je ispostavila račune u iznosu 258.897.293,00 kn, što je za 20.359.528,00 kn više od ugovorenih sredstava, koje HZZO nije priznao. Iskazana je ukupna obveza HZZO prema Kliničkoj bolnici u iznosu 238.537.765,00 kn. Tijekom 2011. HZZO je doznačio sredstva u iznosu 237.206.618,00 kn, te je iskazan dug prema Kliničkoj bolnici u iznosu 1.538.729,00 kn (iskazani dug početkom 2011. uvećan za dug na koncu 2011.).

Prihodi iz gradskog proračuna u iznosu 8.035.304,00 kn su ostvareni iz decentraliziranih sredstava na temelju Odluke o minimalnim finansijskim standardima za decentralizirane funkcije za zdravstvene ustanove u 2011. (Narodne novine 29/11 i 126/11) i Zaključka Grada Zagreba o rasporedu dodijeljenih sredstava između zdravstvenih ustanova. Ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 6.938.875,00 kn, te rashoda za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 1.096.429,00 kn. Spomenuta sredstva su utrošena za otplate glavnice kredita u iznosu 5.000.000,00 kn, kamate na kredit u iznosu 988.875,00 kn, te za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 679.751,00 kn. Preostala sredstva u iznosu 1.366.678,00 kn se odnose na doznaku sredstava u iznosu 950.000,00 kn za pokriće troškova prema sudskom rješenju o ovrsi, te drugo u iznosu 416.678,00.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu 10.332.712,00 kn čine 3,4% ukupnih prihoda, a odnose se na prihode od donacija u iznosu 3.770.176,00 kn, sistematskih pregleda u iznosu 1.837.119,00 kn, zdravstvenih ustanova u iznosu 1.655.378,00 kn, osoba bez osiguranja u iznosu 1.290.562,00 kn, toplih obroka u iznosu 768.655,00 kn, Zavoda za zdravstveno osiguranje Bosne i Hercegovine u iznosu 517.620,00 kn, ambulantnog liječenja u iznosu 434.196,00 kn, te pravnih osoba u iznosu 59.006,00 kn.

Klinička bolnica na zahtjev pravnih osoba obavlja različite zdravstvene usluge zdravstvene zaštite kao što su sistematski i razni drugi zdravstveni pregledi. Za osiguranike Zavoda koji su upućeni od drugih zdravstvenih ustanova, također obavlja razne dijagnostičke usluge. Usluge bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite se obavljaju i za građane koji nisu osiguranici HZZO, te sami plaćaju račune za obavljene usluge.

Prihodi od upravnih, administrativnih pristojbi te pristojbi po posebnim propisima i naknadama u iznosu 35.017.208,00 kn čine 11,4% ukupnih prihoda, a odnose se na prihode od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 32.406.064,00 kn, te na prihode od participacije u iznosu 2.611.144,00 kn.

Prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja su ostvareni od HZZO za pacijente Kliničke bolnice koji s HZZO ili osiguravateljem imaju zaključene ugovore o dopunskom zdravstvenom osiguranju. Uvjeti i način provođenja dopunskog zdravstvenog osiguranja su propisani Pravilnikom o uvjetima i načinu provođenja dopunskog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 2/09 i 123/09), te Pravilima uspostavljanja i provođenja dopunskog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 2/09, 32/09, 59/09, 91/09, 118/09, 4/10 i 88/10).

Ugovorom o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih bolesti je utvrđeno da će Klinička bolnica, za pruženu zdravstvenu zaštitu osobi osiguranoj dopunskim zdravstvenim osiguranjem, ispostaviti račun nadležnom područnom uredu HZZO za iznos propisanog sudjelovanja osigurane osobe u pruženoj zdravstvenoj zaštiti. Ugovorom su utvrđena sredstva Kliničke bolnice s osnova sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite, koje je obvezno platiti dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu 3.171.000,00 kn mjesečno.

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 2.924.444,00 kn ili 0,9% ukupnih prihoda. Odnose se na prihode od zakupa u iznosu 2.282.468,00 kn, te prihode od dobiti i dividende u iznosu 641.976,00 kn.

Prihodi od zakupa su ostvareni na temelju ugovora zaključenih sa zakupcima o korištenju poslovnog prostora za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, smještaj antenskog prihvata, uređaja za tople i hladne napitke, obavljanje djelatnosti banke, trgovine mješovitom robom, frizerske djelatnosti, te za iznajmljivanje audio i video tehničke. Ugovori su zaključeni nakon provedenih natječaja.

U okviru drugih prihoda ostvareni su prihodi za kliničko ispitivanje lijekova u iznosu 675.833,00 kn. Tijekom 2011. u Kliničkoj bolnici su obavljane aktivnosti na dvanaest projekata kliničkih ispitivanja lijekova, na temelju zaključenih ugovora između naručitelja ispitivanja, Kliničke bolnice i glavnog ispitivača. Način raspodjele prihoda je utvrđen odredbama zaključenih ugovora o kliničkim ispitivanjima, prema kojima 30,0% prihoda pripada Kliničkoj bolnici, a 70,0% ispitivačima. Ukoliko se koriste kapaciteti Kliničke bolnice, najprije se podmiruju troškovi njihova korištenja, zatim se 30,0% iznosa raspoređuje za režijske troškove Kliničke bolnice, te se ostatak sredstava raspoređuje u skladu sa zahtjevom kojeg podnosi glavni ispitivač. Isplata naknade ispitivačima se obavljala na temelju zaključenih ugovora o djelu, nakon što naručitelj ispitivanja doznači sredstva. Tijekom 2011. isplaćena naknada ispitivačima (voditeljima i suradnicima u projektu) je iznosila 140.240,00 kn. Osim isplaćene naknade ispitivačima, vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za putne troškove koji se nadoknađuju pacijentima u iznosu 40.200,00 kn, troškove Kliničke bolnice za ugovorene postupke magnetne rezonance za pacijente u iznosu 27.287,00 kn, te za troškove kongresa glavnog ispitivača u iznosu 22.404,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2011., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 327.016.185,00 kn, što je za 20.795.476,00 kn ili 6,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2011. ostvareni za 10.302.117,00 kn ili 3,3 % više od planiranih.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima i izdacima

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	190.515.092,00	194.463.572,00	102,1
2.	Materijalni rashodi	104.747.267,00	112.537.049,00	107,4
2.1.	Rashodi za materijal i energiju	70.696.323,00	68.928.022,00	97,5
2.1.1.	Rashodi za lijekove	19.707.425,00	19.389.726,00	98,4
2.1.2.	Rashodi za medicinski potrošni materijal	30.804.640,00	30.581.417,00	99,3
2.1.3.	Drugi rashodi za materijal i energiju	20.184.258,00	18.956.879,00	93,9
2.2.	Rashodi za usluge	25.638.487,00	34.464.092,00	134,4
2.3.	Drugi materijalni rashodi	8.412.457,00	9.144.935,00	108,7
3.	Financijski rashodi	1.766.895,00	4.494.215,00	254,4
4.	Drugi rashodi	165.781,00	800.578,00	482,9
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.025.674,00	9.115.771,00	301,3
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.000.000,00	5.605.000,00	93,4
Ukupno		306.220.709,00	327.016.185,00	106,8
Višak prihoda i primitaka		5.015.894,00	0,00	-
Manjak prihoda i primitaka		0,00	19.568.275,00	-

Manjak prihoda i primitaka za 2011. je iskazan u iznosu 19.568.275,00 kn. Manjak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 109.431.134,00 kn, te ukupni manjak prihoda u sljedećem razdoblju iznosi 128.999.409,00 kn.

Od ukupno ostvarenih rashoda i izdataka u iznosu 327.016.185,00 kn, vrijednosno su značajniji rashodi za zaposlene u iznosu 194.463.572,00 kn ili 59,5% ukupnih rashoda i izdataka, materijalni rashodi u iznosu 112.537.049,00 kn ili 34,4%, te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 9.115.771,00 kn ili 2,8% ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene se odnose na plaće u iznosu 161.578.565,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 27.632.291,00 kn, te na druge rashode (naknade za godišnji odmor, božićnica, jubilarne nagrade, pomoći i drugo) za zaposlene u iznosu 5.252.716,00 kn. Koncem 2011. u Kliničkoj bolnici je bilo jedanaest zaposlenika s kojima su zaključeni ugovori o radu u kumulativnom radnom odnosu. S deset zaposlenika su zaključeni ugovori o radu kojima je utvrđeno da rade u kumulativnom radnom vremenu koje ne može preći 40 sati tjedno, te se obračun i isplata plaće obavlja na temelju evidencija o prisustvu na radu.

Materijalni rashodi se odnose na rashode za materijal i energiju u iznosu 68.928.022,00 kn, usluge u iznosu 34.464.092,00 kn, te druge materijalne rashode u iznosu 9.144.935,00 kn. Navedeni rashodi su veći za 7.789.782,00 kn ili 7,4% u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji rashodi za materijal i energiju su ostvareni u iznosu 49.971.143,00 kn, a odnose se na rashode za lijekove i rashode za medicinski potrošni materijal, te čine 72,5% rashoda za materijal i energiju odnosno 44,4% ukupnih materijalnih rashoda.

Rashodi za nabavu lijekova su ostvareni u iznosu 19.389.726,00 kn. Lijekovi su nabavljani po cijenama iskazanim u Osnovnoj i Dopunskoj listi lijekova HZZO.

Lijekove nabavlja bolnička ljekarna tjedno, putem narudžbenica i prikupljenih ponuda. Za svaki je odjel određena i prati se preporučena mjesecačna i godišnja potrošnja.

Vrijednosno značajniji drugi rashodi za materijal i energiju se odnose na rashode za energiju ostvarene u iznosu 5.255.482,00 kn, nabavu namirnica u iznosu 4.267.582,00 kn, te na rashode za nabavu krv i krvnih derivata u iznosu 3.220.425,00 kn.

Rashodi za usluge su ostvareni u iznosu 34.464.092,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje su ostvareni više za 8.825.605,00 kn ili 34,4%. Odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 17.297.378,00 kn, komunalne usluge u iznosu 4.546.917,00 kn, računalne usluge u iznosu 2.175.714,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 1.597.262,00 kn, zdravstvene i veterinarske usluge u iznosu 1.395.228,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 998.610,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 272.564,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 130.037,00 kn, te na druge usluge u iznosu 6.050.382,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge u iznosu 23.014.560,00 kn se odnose na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, te na rashode za usluge pranja bolničkog rublja.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja su ostvareni u iznosu 17.297.378,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje su ostvareni više za 10.698.236,00 kn ili 162,1%. Odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u iznosu 8.995.168,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 6.208.330,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 43.647,00 kn, te na rashode za druge usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 2.050.233,00 kn.

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 4.494.215,00 kn ili 1,4% ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za zatezne kamate u iznosu 3.440.249,00 kn, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 988.875,00 kn i bankarske usluge u iznosu 65.091,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu su veći za 2.727.320,00 kn ili 154,4% zbog povećanja rashoda za zatezne kamate.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 9.115.771,00 kn ili 2,8% ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su ostvareni više za 6.090.097,00 kn ili 201,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu 3.880.904,00 kn i dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 719.949,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu 6.182.632,00 kn, uredske opreme i namještaja u iznosu 1.154.576,00 kn, te dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 719.949,00 kn.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu 5.605.000,00 kn ili 1,7% ukupnih rashoda i izdataka. Vrijednosno značajniji izdaci u iznosu 5.000.000,00 kn se odnose na izdatke za otplatu glavnice po dugoročnom kreditu s poslovnom bankom.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 221.017.273,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	144.467.711,00	136.880.667,00	94,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	35.897.929,00	35.897.929,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	52.598.350,00	52.036.194,00	98,9
1.3.	Postrojenja i oprema	43.646.906,00	36.712.401,00	84,1
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	5.252.161,00	5.380.880,00	102,5
1.5.	Druga nefinancijska imovina	7.072.365,00	6.853.263,00	96,9
2.	Financijska imovina	57.714.441,00	84.136.606,00	145,8
2.1.	Novčana sredstva	1.719.223,00	3.313.463,00	192,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	721.746,00	513.456,00	71,1
2.3.	Dionice i udjeli u glavnici	631.500,00	631.500,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	54.224.167,00	78.882.453,00	145,5
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	417.805,00	379.056,00	90,7
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	416.678,00	-
	Ukupno imovina	202.182.152,00	221.017.273,00	109,3
3.	Obveze	150.657.992,00	166.095.764,00	110,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	113.610.839,00	132.502.382,00	116,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.478.606,00	3.565.334,00	241,1
3.3.	Obveze za vrijednosne papire	0,00	20,00	-
3.4.	Obveze za kredite i zajmove	35.530.000,00	29.925.000,00	84,2
3.5.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	38.547,00	103.028,00	267,3
4.	Vlastiti izvori	51.524.160,00	54.921.509,00	106,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	202.182.152,00	221.017.273,00	109,3

Građevinski objekti u vrijednosti 52.036.194,00 kn se odnose na poslovne prostore u vlasništvu površine 24.000,00 m².

Od ukupnih potraživanja u iznosu 80.406.465,00 kn dospjela su potraživanja u iznosu 43.236.232,00 kn, od kojih preko 180 dana potraživanja u iznosu 37.858.839,00 kn, od 150 do 180 dana u iznosu 442.438,00 kn, od 120 do 150 dana u iznosu 227.335,00 kn, od 90 do 120 dana u iznosu 175.268,00 kn, te do 90 dana u iznosu 4.532.352,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja od HZZO za pružene usluge zdravstvene zaštite u iznosu 57.259.922,00 kn, dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu 11.924.089,00 kn, druga potraživanja u iznosu 5.704.353,00 kn, pružene usluge koje nisu obuhvaćene limitom u iznosu 3.485.181,00 kn, potraživanja od drugih zdravstvenih ustanova u iznosu 433.988,00 kn, te na potraživanja od banaka po obveznicama u iznosu 74.920,00 kn.

Potraživanja od HZZO u iznosu 57.259.922,00 kn se odnose na potraživanja za pružene usluge zdravstvene zaštite iz osnovnog osiguranja u iznosu 55.666.862,00 kn, smanjenje liste čekanja u iznosu 1.582.061,00 kn, te nesreće na poslu u iznosu 10.999,00 kn.

Iskazana potraživanja od HZZO iz osnovnog osiguranja odnose se na izvršene i obračunate usluge osiguranicima iznad utvrđenog limita, od kojih su potraživanja iz 2009. u iznosu 1.866.016,00 kn, iz 2010. u iznosu 31.733.663,00 kn, a potraživanja iz 2011. u iznosu 22.067.183,00 kn.

Potraživanja za pružene usluge koje nisu obuhvaćene limitom u iznosu 3.485.181,00 kn se odnose na potraživanja za obavljene usluge medicinske oplodnje u iznosu 2.265.639,00 kn, posebno skupe lijekove u iznosu 989.814,00 kn, ino osiguranike u iznosu 229.589,00 kn, te osobe s nepoznatim prebivalištem u iznosu 139,00 kn.

Koncem 2011. su iskazane ukupne obveze u iznosu 166.095.764,00 kn, od čega je dospjelo 83.911.267,00 kn i to 17.636.128,00 kn do 90 dana, 14.681.649,00 kn od 90 do 180 dana, 22.466.599,00 kn od 180 do 365 dana, a 29.126.891,00 kn preko 365 dana. Ukupne obveze su veće za 15.437.772,00 kn ili 10,2% u odnosu na prethodnu godinu kada su bile iskazane u iznosu 150.657.992,00 kn. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 116.136.472,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 29.925.000,00 kn, obveze za plaće zaposlenika za prosinac 2011. u iznosu 16.063.194,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.565.334,00 kn, te na druge obveze u iznosu 405.764,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja iskazane koncem 2011. u iznosu 109.391.605,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima za nabavu medicinskog potrošnog materijala u iznosu 50.256.097,00 kn, lijekova u iznosu 38.003.889,00 kn, namirnica u iznosu 5.068.425,00 kn, te na obveze za zaposlene u iznosu 16.063.194,00 kn (plaća i naknade za prosinac 2011. koji su isplaćeni tijekom siječnja 2012.). Rok dospijeća ugovorenih obveza za medicinski potrošni materijal, te namirnice bio je 240 dana od dana isporuke u skladišta Kliničke bolnice.

Obveze za kredite i zajmove su iskazane koncem 2011. u iznosu 29.925.000,00 kn. Odnose se na obvezu nastalu na temelju ugovora o dugoročnom kreditu koji je Klinička bolnica zaključila početkom svibnja 2006. s poslovnom bankom do iznosa 50.000.000,00 kn za nabavu medicinske opreme i radova. Rok otplate kredita je deset godina. Otplata kredita se financira iz decentraliziranih sredstava Grada Zagreba, u 20 polugodišnjih obroka po 2.500.000,00 kn., a započela je u svibnju 2008. Do konca 2011. otplaćeno je osam polugodišnjih obroka glavnice u ukupnom iznosu 20.000.000,00 kn, kao i 75.000,00 kn naknade, te stanje kredita iznosi 29.925.000,00 kn.

Obveze za nabavu nefinancijske imovine se odnose na obveze iskazane koncem 2011. za nabavu raznih medicinskih aparata i uređaja. U odnosu na prethodno razdoblje su veće za 2.086.728,00 kn ili 141,1% radi većeg obujma nabave medicinskih aparata i uređaja u 2011.

Vrijednosno značajnije dospjele obveze u iznosu 71.111.967,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima za medicinski potrošni materijal, te krv i krvne derivate u iznosu 36.747.720,00 kn, lijekove u iznosu 29.392.425,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 2.509.240,00 kn, te za nabavu namirnica u iznosu 2.462.582,00 kn.

Nedospjele obveze se najvećim dijelom, u iznosu 69.259.708,00 kn, odnose na obveze za dugoročni kredit u iznosu 29.925.000,00 kn, obveze prema zaposlenima po osnovi plaće i naknada za prosinac 2011. u iznosu 16.063.194,00 kn, obveze prema dobavljačima za medicinski potrošni materijal, te krv i krvne derivate u iznosu 14.660.051,00 kn i za lijekove u iznosu 8.611.463,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (studenzi 2012.), obveze prema dobavljačima za materijal i sirovine, te za nabavu nefinancijske imovine, a koje su s 31. prosinca 2011. iskazane u iznosu 119.701.807,00 kn, su podmirene u iznosu 72.429.787,00 kn, a nepodmireno je 47.272.020,00 kn.

Tijekom 2012. je HZZO na temelju ugovora o asignaciji podmirio dobavljačima lijekova i potrošnog materijala dospjele obveze preko 365 dana u iznosu 22.813.328,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Kliničke bolnice.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničke bolnice. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja, te s podacima iz finansijskog plana s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata, s ciljem utvrđivanja zakonitosti poslovanja. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, a vrijednosno manje značajne stavke su testirane metodom uzorka. Provjerene su računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknada za zaposlene, ulazni računi, ostvarivanje vlastitih prihoda, te provođenje postupaka javne nabave i izvršenje zaključenih ugovora. Obavljeni su razgovori i pribavljeni obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (poslovanje s Poliklinikom Sveti Duh II, nabava opreme i drugo).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2002. i 2003.

Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Kliničke bolnice za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izješču i Kliničkoj bolnici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje unutarnjeg nadzora nad stručnim radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika, te ustrojavanje unutarnje revizije u skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika (Narodne novine 35/08).

Državni ured za reviziju je utvrdio da nije započela izgradnja zgrade na temelju ugovora o strateškoj suradnji s inozemnim partnerom, kojim je kao prva etapa suradnje bilo predviđeno izdvajanje djelatnosti kronične dijalize iz Bolnice, odnosno preuzimanje upravljanja odjelom za dijalizu od strane Poliklinike Sveti Duh II, a drugom etapom je bila predviđena izgradnja zgrade za obavljanje djelatnosti Poliklinike, u području koje će odrediti i pribaviti Bolnica ili Grad Zagreb, a čiji je završetak planiran do listopada 2005.

Državni ured za reviziju je naložio za proračunsku godinu sastavljanje izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te sastavljanje bilješki uz finansijske izvještaje u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Naložio je planiranje prihoda po vrstama i rasporedu prema računskom planu proračuna, kako bi bila moguća usporedba planiranih s ostvarenim podacima. Predloženo je realno planiranje prihoda i rashoda. Također je naložio sastavljanje cjelovitih planova nabave opreme i održavanja prostora i opreme, prema potrebama Bolnice, u skladu s planiranim izvorima sredstava za financiranje i finansijskim planom. Državni ured za reviziju je naložio 65,0% naplaćenih sredstva od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo uplaćivati u državni proračun u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 11/96, 11/97, 68/89, 96/99, 120/00, 094/01 i 78/02). Naložio je cijene zdravstvenih usluga koje nisu obuhvaćene pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja utvrditi u skladu s odredbama Statuta te naplatu spomenutih usluga po utvrđenim cijenama. Državni ured za reviziju je naložio izmijeniti Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta (utvrditi broj stvarno potrebnih izvršitelja za pojedina radna mjesta po organizacijskim jedinicama i ukupno), uskladiti koeficijente i dodatke na plaću s odredbama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i Uredbe o dodacima na plaće za pojedine poslove zaposlenih u zdravstvu, te organizirati pripravnost radi pružanja hitne pomoći u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka javne nabave, te vođenje evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08) i Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave, te sastavljanje cjelovitih planova nabave prema potrebama Bolnice i planiranim izvorima sredstava za financiranje.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalozima i preporukama je postupljeno, koji su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- provodi se unutarnji nadzor nad stručnim radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika,
- sastavljene su Bilješke uz finansijske izvještaje,
- donesene su cijene zdravstvenih usluga koje nisu obuhvaćene pravima iz obveznog zdravstvenog osiguranja, te se usluge obračunavaju u skladu s donesenim cjenicima,
- koeficijenti i dodaci na plaću su usklađeni s odredbama Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i Uredbe o dodacima na plaće za pojedine poslove zaposlenih u zdravstvu, a pripravnost radi pružanja hitne pomoći je organizirana u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- vode se evidencije provedenih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Dio sredstava od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo je uplaćen u državni proračun. I nadalje je ostala obveza uplate u državni proračun preostalog dijela sredstva od prodaje sredstava na kojima postoji stanarsko pravo.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- Poslovi i aktivnosti unutarnje revizije nisu planirani ni obavljeni.
- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza nije popunjeno.
- Ugovorom o strateškoj suradnji s inozemnim partnerom predviđena je izgradnja zgrade, a u vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2012.). nije određeno područje na kojem je zgrada trebala biti izgrađena.
- Prihodi i rashodi nisu planirani prema računskom planu proračuna, te i nadalje pojedini prihodi i rashodi nisu realno planirani.
- Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta nije moguće utvrditi broj stvarno potrebnih izvršitelja za pojedina radna mesta po organizacijskim jedinicama i ukupno za Kliničku bolnicu.
- Postupci javne nabave u pojedinim slučajevima nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Klinička bolnica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje, prihode, rashode, potraživanja i obveze, te postupke javne nabave.

1. Planiranje

- 1.1. Financijskim planom Kliničke bolnice za 2011. su planirani prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 315.514.068,00 kn. U listopadu 2011. su donesene izmjene plana prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka, kojima su prihodi i primici, te rashodi i izdaci planirani u iznosu 316.714.068,00 kn.

Prema odredbama članka 28. Zakona o proračunu, na temelju uputa za izradu prijedloga državnog proračuna, proračunski korisnici državnog proračuna izrađuju prijedlog financijskog plana koji sadrži prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama, te obrazloženje prijedloga financijskog plana. Odredbama članka 39. Zakona o proračunu je propisano da Hrvatski Sabor, odnosno predstavničko tijelo donosi proračun na razini podskupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsку godinu i projekciju na razini skupine ekonomske klasifikacije za sljedeće dvije proračunske godine.

Financijskim planom prihodi, primici, rashodi i izdaci nisu raspoređeni prema računskom planu, čime je otežana usporedba s podacima iskazanim u poslovnim knjigama. Nisu donesene projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2012. i 2013., te nije sastavljeno obrazloženje prijedloga financijskog plana. Financijskim planom za 2011. pojedini prihodi i rashodi su izvršeni iznad plana. Prihodi od imovine su ostvareni više od planiranih za 22,0%, rashodi za zaposlene za 21,8%, usluge za 34,4%, drugi nespomenuti rashodi poslovanja za 129,7%, financijski rashodi za 154,4%, drugi rashodi za 382,9%, te rashodi za nabavu nefinansijske imovine za 201,3%. Tijekom godine, Upravno vijeće nije raspravljalo o izvršenju prihoda i rashoda u odnosu na plan. S obzirom da su pojedini prihodi i rashodi ostvareni znatno iznad plana potrebno je više pažnje posvetiti praćenju izvršenja plana.

Klinička bolnica nije za 2011. donijela plan obavljanja tekućeg i investicijskog održavanja. S obzirom da su rashodi za navedene usluge ostvareni u 2011. u iznosu 17.297.378,00 kn, te čine 50,2% ukupnih rashoda za usluge i 15,4% ukupnih materijalnih rashoda, a u odnosu na prethodno razdoblje ostvareni su više za 10.698.236,00 kn ili 162,1%, Državni ured za reviziju je mišljenja da je Klinička bolnica trebala donijeti spomenuti plan prema vrsti i lokaciji radova i usluga, izvorima financiranja te određivanju prioriteta sa svrhom jednakog razvijanja pojedinih odjela uzimajući u obzir postojeće stanje po odjelima, opremljenost odjela, te ulaganja u prethodnim godinama.

Prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti, priloženom uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2011., planirana je izrada projekcija za slijedeće dvije proračunske godine uz finansijski plan za 2012., izrada dokumenata Procedura stvaranja ugovornih obveza i Procedura zaprimanja računa (do 30. lipnja 2012.), objava izvješća o javnoj nabavi za 2011. u elektroničkom oglasniku javne nabave, izrada pravilnika usklađenog sa Zakonom o arhivskom gradivu i arhivama (Narodne novine 105/97, 064/00 i 65/09) do početka studenoga 2012.

Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2012.), Klinička bolnica je objavila izvješće o javnoj nabavi za 2011. u elektroničkom oglasniku javne nabave, a drugi dokumenti planirani Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti, nisu sastavljeni.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, unutarnju reviziju su obavezni uspostaviti korisnici proračuna koji zapošljavaju više od 50 zaposlenika, a imaju godišnje rashode i izdatke veće od 30.000.000,00 kuna. Klinička bolnica je ustrojila službu unutarnje revizije i u ožujku 2010. je imenovala voditeljicu službe, ali poslovi unutarnje revizije nisu planirani ni obavljani. Prema obrazloženju, planirano je da voditeljica službe tijekom 2012. pohađa potrebnu izobrazbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti finansijski plan u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nalaže se obavljanje unutarnje revizije u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, te provođenje aktivnosti planiranih Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje plana obavljanja usluga tekućeg i investicijskog održavanja, te praćenje tijekom godine izvršenja prihoda i rashoda u odnosu na plan.

- 1.2. *Klinička bolnica obrazlaže da je izrada finansijskog plana za 2011., u kojem nisu navedene proračunske klasifikacije, temeljena na činjenici da su sva traženja podataka o poslovanju Kliničke bolnice, od strane nadležnih tijela unutar sustava javne zdravstvene službe, što uključuje HZZO, Ministarstvo zdravlja te Grad Zagreb, kao vlasnika i osnivača, sadržavala isključivo nazine prihodnih i rashodnih pozicija, bez navođenja numeričkih oznaka računskog plana.*

Nadalje obrazlaže da projekcije za trogodišnje razdoblje nisu izrađene, jer Kliničkoj bolnici nisu u zakonskom roku dostavljene upute vezane za izradu plana za 2011. i projekcija za 2012. i 2013. u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Također, nisu donesene projekcije za trogodišnje razdoblje radi poslovne nesigurnosti uvjetovane postupkom ugovaranja zdravstvene zaštite u razdoblju od 2010. do 2012. Ugovor s HZZO, kojim su utvrđeni programi zdravstvene zaštite i naknada, odnosno mjesecni i godišnji limit iz osnovnog osiguranja je zaključen u svibnju 2010. Od srpnja 2010. Kliničkoj bolnici su doznačavana mjesечно ugovorenna sredstva limita umanjena za 300.000,00 kn. Umanjenje mjesecnog limita za 300.000,00 kn predviđeno je dodatkom ugovoru koji je Kliničkoj bolnici dostavljen u siječnju 2011., a koji Klinička bolnica nije prihvatile. Navedeno smanjenje ugovorenog limita ostalo je u osnovici ugovaranja s HZZO do danas. Dodatkom II ugovoru iz veljače 2011., Kliničkoj bolnici su formalno pridružene tri bolnice u vlasništvu Grada Zagreba te nije bilo moguće izraditi projekcije za 2012. i 2013. U prosincu 2012. je donesen finansijski plan za 2013. prema uputama za proračunske korisnike. Također su izrađene projekcije za 2014. i 2015.

Nadalje Klinička bolnica ukazuje da je obvezna planirati pojedinačne rashode za izvršenje očekivanog programa zdravstvene zaštite, a ne ugovorene zaštite, jer prema važećim propisima i ugovoru nema pravo usklađivati vrijednost rada s troškovima koje pokriva iz limita, primajući sve pacijente, osigurane osobe bez prava da im uskrati traženu ili hitnu zdravstvenu zaštitu.

U vezi provođenja aktivnosti planiranih Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti, Klinička bolnica navodi da je izradila proceduru zaprimanja računa, te nacrt pravilnika propisanog Zakonom o arhivama, a koji je dostavljen Državnom arhivu na ocjenu te je pristupila konačnom usklađenju pravilnika s uputama Državnog arhiva. Donošenje procedura o stvaranju ugovornih obveza će biti dovršeno paralelno s izradom i donošenjem sistematizacije radnih mesta, usklađene s aktom o unutarnjem ustroju Kliničke bolnice.

Planirana izobrazba voditeljice Službe unutarnje revizije tijekom 2012. nije obavljena te je planirana u 2013.

Klinička bolnica napominje da je donošenje plana obavljanja usluga i radova tekućeg i investicijskog održavanja na godišnjoj razini uvjetovano poslovnom nesigurnošću u navedenim uvjetima obavljanja programa zdravstvene zaštite. Klinička bolnica je prihvatile preporuku izrade i donošenja plana obavljanja usluga i radova tekućeg i investicijskog održavanja i dijelom je provodi.

2. Prihodi

- 2.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 307.447.910,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 256.496.652,00 kn, od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 35.017.208,00 kn, prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija (vlastiti prihodi) u iznosu 10.332.712,00 kn, od imovine u iznosu 2.924.444,00 kn, kazne, upravne mjere i druge prihode u iznosu 2.638.145,00 kn, te na prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 38.749,00 kn.

Prihodi od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo (nefinancijske imovine) su ostvareni u iznosu 38.749,00 kn. Odnose se na stanove koji su prodani na obročnu otplatu, a ugovore s kupcima stanova Klinička bolnica je zaključila ranijih godina. Koncem 2011. su iskazana potraživanja od 24 kupca u iznosu 379.056,00 kn. Tijekom 2011. naplata sredstava za prodane stanove je evidentirana u poslovnim knjigama na dva računa. Na jednom računu je evidentirano 35,0% sredstava koja pripadaju Kliničkoj bolnici, a na drugom 65,0% sredstava koje je Klinička bolnica prema odredbama članka 29. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo dužna uplaćivati u državni proračun. U poslovnim knjigama su koncem 2011. iskazana sredstva koje je Klinička bolnica dužna uplatiti u državni proračun u iznosu 481.438,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže dio sredstava od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo uplaćivati u državni proračun u skladu s odredbama članka 29. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

- 2.2. *Klinička bolnica izjavljuje da je koncem 2012. izvršila uplatu u iznosu 119.694,10 kn, te u veljači 2012. u iznosu 100.000,00 kn. U veljači 2012. je iskazana obveza uplate u državni proračun u iznosu 291.767,00 kn, što se planira uplatiti do konca lipnja 2013.*

3. Rashodi i izdaci

3.1. Rashodi i izdaci su u 2011. ostvareni u iznosu 327.016.185,00 kn, što je za 20.795.476,00 kn ili 6,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2011. ostvareni za 10.302.117,00 kn ili 3,3 % više od planiranih. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 312.295.414,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 9.115.771,00 kn, te izdatke u iznosu 5.605.000,00 kn. U okviru rashoda poslovanja vrijednosno su značajniji rashodi za zaposlene u iznosu 194.463.572,00 kn. Manjak prihoda i primitaka za 2011. je iskazan u iznosu 19.568.275,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 194.463.572,00 kn. Odnose se na plaće u iznosu 161.578.565,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 27.632.291,00 kn, te na druge rashode za zaposlene u iznosu 5.252.716,00 kn. Koncem 2011. Klinička bolnica je imala 1 473 zaposlenika, od kojih 1 069 zdravstvenih i 404 nezdravstvenih.

Plaće i druga materijalna prava zaposlenika Kliničke bolnice su uređene Zakonom o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01), Uredbom o nazivima radnih mesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 38/01 do 127/07), Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 115/10) i Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 9/05, 20/06, 156/09, 52/10 i 7/11).

Iz Pravilnika o sistematizaciji iz 1997., te iz izmjena i dopuna Pravilnika nije moguće utvrditi potreban broj zaposlenika (za pojedina radna mjesta broj potrebnih izvršitelja je iskazan decimalnim brojem, a za pojedina je iskazan u postocima), a nije ni usklađen s Pravilnikom o unutarnjem ustroju Kliničke bolnice iz listopada 2011. Zbog navedenoga, broj potrebnih izvršitelja nije moguće usporediti sa stvarnim brojem zaposlenika u Kliničkoj bolnici. Novi Pravilnik o sistematizaciji je sastavljen i usklađen s unutarnjim ustrojem Kliničke bolnice, ali do vremena obavljanja revizije nije usvojen od upravnog vijeća.

Klinička bolnica je u 2011. za dežurstva isplatila 15.059.134,00 kn bruto. Provjerom obračuna dodataka na plaću s osnove dežurstva za predstojnike klinika i zavoda, te voditelje odjela (koji obavljaju i poslove liječnika specijalista), utvrđeno je da naknada za dežurstvo je obračunana na osnovnu plaću prema položaju zaposlenika (uz primjenu koeficijenta položaja predstojnika i voditelja), umjesto na osnovnu plaću radnog mesta (uz primjenu koeficijenta liječnika specijalista). Prema odredbi zaključka 364. Zajedničkog povjerenstva za tumačenje kolektivnog ugovora, ravnatelju zdravstvene ustanove, kada dežura ili je u pripravnosti, pripada pravo na naknadu za dežurstvo ili pripravnost u visini utvrđenoj Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja i to na osnovnu plaću radnog mesta (liječnika specijalista), a ne osnovnu plaću koja zaposleniku pripada prema položaju. Odredbama članka 19. navedenog Kolektivnog ugovora, je utvrđeno da su tumačenja povjerenstva obvezna i dostavljaju se podnositelju te svim ustanovama na koje se odnose, a imaju pravnu snagu i učinke kolektivnog ugovora.

U skladu s odredbama navedenog Zaključka, Državni ured za reviziju je mišljenja, da i drugim zaposlenicima na položaju, kada dežuraju ili su u pripravnosti, je pripadalo pravo na naknadu za dežurstvo i pripravnost na osnovnu plaću radnog mesta na kojem su dežurali, odnosno na kojem su bili pripravni.

Klinička bolnica je od lipnja 2011. ravnatelju i zamjeniku ravnatelja isplaćivala dodatke na plaću 20,0% na temelju rješenja iz lipnja 2011., prema kojima su postali i voditelji kliničkih odsjeka. Odredbama članka 65. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja je propisano da radniku u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja na pojedinim radnim mjestima i poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada pripada pravo na dodatak na plaću. Prema odredbama zaključka 315. Zajedničkog povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja plaću ravnatelja i pomoćnika čini osnovna plaća i dodatak na plaću 5,0%, u skladu s odredbama članka 65. Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Odredbama članka 19. Kolektivnog ugovora je utvrđeno da su tumačenja povjerenstva obvezna i dostavljaju se podnositelju te svim ustanovama na koje se odnose, a imaju pravnu snagu i učinke kolektivnog ugovora.

Koncem 2011. u Kliničkoj bolnici je bilo jedanaest zaposlenika s kojima su zaključeni ugovori o radu u kumulativnom radnom odnosu. S deset zaposlenika su zaključeni ugovori o radu kojima je utvrđeno da rade u kumulativnom radnom vremenu koje ne može preći 40 sati tjedno, te se obračun i isplata plaće obavlja na temelju evidencija o prisustvu na radu. Uvidom u liste obračuna plaće spomenutih zaposlenika je utvrđeno da su obračunane za 40 sati tjedno, iz čega proizlazi da ostvaruju puno radno vrijeme u Kliničkoj bolnici.

Odredbom članka 96. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da nastavnici i osobe u suradničkim zvanjima – zdravstveni radnici koji izvode nastavu u zdravstvenim ustanovama za potrebe visokih učilišta zdravstvenih usmjerenja mogu zasnovati istodobno radni odnos s jednom zdravstvenom ustanovom i s jednim ili najviše dva visoka učilišta zdravstvenog usmjerjenja na način da u zdravstvenoj ustanovi, odnosno visokom učilištu, obavljaju poslove s nepunim radnim vremenom, tako da njihovo puno radno vrijeme iznosi najviše 40 sati tjedno. Također je propisano da zdravstvena ustanova i visoko učilište zdravstvenog usmjerjenja ugovorom uređuju pitanja iz radnog odnosa u izvođenju nastave.

Klinička bolnica nije zaključila s visokim učilištima zdravstvenog usmjerjenja ugovore kojima bi bio određen radni odnos zaposlenika koji rade u kumulativnom radnom odnosu, te ugovorima o radu nije određeno koliko radnog vremena provode obavljajući nastavu, a koliko za potrebe Kliničke bolnice.

Državni ured za reviziju nalaže Pravilnikom o sistematizaciji radnih mesta utvrditi broj potrebnih izvršitelja za Kliničku bolnicu i po pojedinim organizacijskim jedinicama.

Nalaže se u skladu s odredbama članka 96. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ugovorima s visokim učilištima zdravstvenog usmjerjenja urediti pitanja iz radnog odnosa zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu. Također, nalaže ugovorima o radu sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu utvrditi koliko vremena provode izvodeći nastavu, a koliko za potrebe Kliničke bolnice. Na temelju tako utvrđenog radnog vremena nalaže obavljati obračun plaća zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu.

- 3.2. *U vezi ispate dodataka za uvjete rada te naknade za dežurstva i pripravnost, Klinička bolnica prihvata dano mišljenje i izjavljuje da su bila primijenjena rješenja kao i u drugim javnim ustanovama u sustavu javne zdravstvene zaštite Republike Hrvatske.*

Klinička bolnica izjavljuje da će uskladiti isplate naknada za dežurstva u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja te temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama. Kako je u prosincu 2012. zaključen novi Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama te je u tijeku proces pregovaranja vezan za očekivano zaključenje granskog kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja i najavljene izmjene propisa o plaćama u javnim službama, Klinička bolnica će urediti navedena pitanja u skladu s propisima kojima su uređeni organizacija rada i isplata plaća u sustavu zdravstvene zaštite.

Klinička bolnica se obvezala provesti dodatnu analizu izrađenog teksta Pravilnika o sistematizaciji prije konačnog donošenja od strane Upravnog vijeća. Imajući u vidu iznimnu složenost unutarnjeg ustroja te složenost ukupnog ustroja javne bolničke zdravstvene zaštite koja se odvija kroz redovni rad, smjenski rad, dežurstva i pripravnost, radnim danom, nedjeljama i blagdanima te ukupan pravni sustav radnog zakonodavstva i kolektivnog ugovaranja, došlo je do sporijeg rješavanja problema sistematizacije i unutarnje organizacije rada zdravstvenih radnika u Kliničkoj bolnici. Zbog činjenice da nisu utvrđeni svi potrebni standardi i normativi obavljanja zdravstvene zaštite te racionalizacije ukupnog sustava zdravstvene zaštite preferira se zatećeno stanje a ne stvarno potreban broj izvršitelja.

Klinička bolnica prihvaca obvezu uređivanja pitanja iz radnog odnosa zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

4. Potraživanja i obveze

4.1. Potraživanja su koncem 2011. iskazana u iznosu 80.406.465,00 kn i veća su za 24.411.247,00 kn ili 43,6% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 78.882.453,00 kn, isplaćena bolovanja na teret HZZO u iznosu 494.651,00 kn, za prodane stanove u iznosu 379.056,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 650.305,00 kn. Od ukupnih potraživanja, dospjela su potraživanja u iznosu 43.236.232,00 kn, od kojih preko 180 dana potraživanja u iznosu 37.858.839,00 kn, od 150 do 180 dana u iznosu 442.438,00 kn, od 120 do 150 dana u iznosu 227.335,00 kn, od 90 do 120 dana u iznosu 175.268,00 kn, te do 90 dana u iznosu 4.532.352,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja od HZZO za usluge zdravstvene zaštite u iznosu 57.259.922,00 kn, dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu 11.924.089,00 kn, druga potraživanja u iznosu 5.704.353,00 kn, pružene usluge koje nisu obuhvaćene limitom u iznosu 3.485.181,00 kn, potraživanja od drugih zdravstvenih ustanova u iznosu 433.988,00 kn, te na potraživanja od banaka po obveznicama u iznosu 74.920,00 kn.

U okviru potraživanja od HZZO vrijednosno su značajnija potraživanja u iznosu 55.666.862,00 kn, koja se odnose na potraživanja za pružene usluge zdravstvene zaštite iznad ugovorenog limita, koja HZZO ne priznaje. Odnose se na potraživanja iz 2009. u iznosu 1.866.016,00 kn, iz 2010. u iznosu 31.733.663,00 kn, te iz 2011. u iznosu 22.067.183,00 kn.

U okviru drugih potraživanja, iskazana su potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranja županija Bosne i Hercegovine u iznosu 1.810.091,00 kn.

Zavodima za zdravstveno osiguranje županija Bosne i Hercegovine su tijekom 2009. i 2010., kao i ranijih godina, poslane opomene.

Zavod za zdravstveno osiguranje Livno je u lipnju 2009. zatražio otpis duga u iznosu 534.386,00 kn za pružene usluge od 2001. do 2006. Navedeno je kako je s predstavnicima Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva zdravstva i HZZO dogovoreno da će se obveze prema Kliničkoj bolnici riješiti između spomenutih institucija Republike Hrvatske.

Koncem 2011. su iskazane ukupne obveze u iznosu 166.095.764,00 kn, od čega je dospjelo 83.911.267,00 kn i to 17.636.128,00 kn do 90 dana, 14.681.649,00 kn od 90 do 180 dana, 22.466.599,00 kn od 180 do 365 dana, a 29.126.891,00 kn preko 365 dana. Ukupne obveze su veće za 15.437.772,00 kn ili 10,2% u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 116.136.472,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu 29.925.000,00 kn, obveze za plaće zaposlenika za prosinac 2011. u iznosu 16.063.194,00 kn, obveze za nabavu nefinansijske imovine u iznosu 3.565.334,00 kn, te na druge obveze u iznosu 405.764,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja iskazane koncem 2011. u iznosu 109.391.605,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima za nabavu medicinskog potrošnog materijala u iznosu 50.256.097,00 kn, lijekova u iznosu 38.003.889,00 kn, namirnica u iznosu 5.068.425,00 kn, te na obveze za zaposlene u iznosu 16.063.194,00 kn (plaća i naknade za prosinac 2011. koji su isplaćeni tijekom siječnja 2012.).

Odredbom članka 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak, taj gubitak pokriva osnivač sukladno Zakonu o ustanovama, a prema odredbi članka 59. Zakona o ustanovama, osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njene obveze.

Manjak prihoda i primitaka za 2011. je iskazan u iznosu 19.568.275,00 kn. Manjak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 109.431.134,00 kn, te ukupni manjak prihoda u sljedećem razdoblju iznosi 128.999.409,00 kn. U 2011. iskazani manjak prihoda u iznosu 128.999.409,00 kn čini 42,0% ostvarenih prihoda.

S obzirom da potraživanja pokrivaju 48,4% obveza, da HZZO ne plaća bolnicama za obavljene usluge iznad ugovorenog limita (iako su nastali troškovi i obveze), Klinička bolnica iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza te stoga Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera ušteda u poslovanju te iznalaženje dodatnih izvora financiranja.

Državni ured za reviziju predlaže napraviti analizu mogućnosti naplate potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje županija Bosne i Hercegovine, te o navedenom obavijestiti Ministarstvo zdravlja i HZZO, s obzirom da se 1.018.034,00 kn odnosi na potraživanja za usluge obavljene od 2001. do 2008. Za preostala potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje županija Bosne i Hercegovine za usluge obavljene od 2009. do 2011. u iznosu 792.056,00 kn skreće se pozornost na potrebu pravovremenog poduzimanja mjera naplate kako ne bi nastupila zastara.

- 4.2. *Klinička bolnica u cijelosti prihvata zaključak i prijedlog Državnog ureda za reviziju i navodi opće uvjete poslovanja na koje ne može utjecati, a odnose se na postojeći sustav ugovaranja zdravstvene zaštite s HZZO koji ustanovama koje izvršavaju programe zdravstvene zaštite osigurava naplatu 85,0% naknade, a za programe zdravstvene zaštite izvršene u vrijednosti do 115, % u odnosu na limit ne osigurava nikakvu naknadu kao niti naknadu izravnih materijalnih troškova zaštite izvršene iznad limita. Zakonska i ugovorna obveza Kliničke bolnice je pružiti svu traženu i potrebnu zdravstvenu zaštitu osiguranim osobama i svim drugim pacijentima neovisno od činjenice da je izvršenim programom zdravstvene zaštite ostvarila ugovoren limit.*

Nadalje Klinička bolnica ukazuje da je u razdoblju od 2009. do konca 2012. obračunala usluge odnosno ukupna vrijednost rada programa zdravstvene zaštite iznad ugovorenih limita je iznosila 113.940.925,00 kn. Sustav financiranja zdravstvene zaštite iz osnovnog zdravstvenog osiguranja doveo je do strukturnog poremećaja, koji karakterizira nesrazmerna distribucija raspoloživih proračunskih sredstava unutar sustava zdravstvene zaštite s troškovima tih programa, što je dovelo do porasta nepokrivenih obveza zdravstvenih ustanova koje izvršavaju sve ugovorne obveze i zakonske obveze pružanja zdravstvene zaštite građanima, bez administrativnih barijera i uskraćivanja.

Navodi se da su tijekom 2012. provedene dvije sanacije starih obveza zdravstvenih ustanova, od kojih je Klinička bolnica sudjelovala u jednoj. Klinička bolnica je po svom udjelu u ukupnoj zdravstvenoj zaštiti te svojim kliničkim statusom jedan od značajnijih čimbenika. U sustavu cijena zdravstvenih usluga došlo je do smanjenja vrijednosti koeficijenta dijagnostičko terapijskih skupina (DTS) u 2012. i 2013. te smanjenja maksimalno propisanog iznosa participacije koju plaćaju osiguranici HZZO s 3.000,00 kn na 2.000,00 kn. Procijenjeni učinak navedenog smanjenja cijena zdravstvenih usluga i maksimalno moguće participacije imalo je za posljedicu realno smanjenje naplate iz dopunskog zdravstvenog osiguranja i od participacije za približno 3.780.000,00 kn u 2012. u odnosu na 2011. te očekivano za 4.760.000,00 kn u 2013. Navedeni utjecaj politike jediničnih cijena i obračuna usluga značajnije utječe na zdravstvene ustanove koje izvršavaju veće programe zdravstvene zaštite i ostvaruju vrijednost usluga iznad ugovorenog limita u koje se ubraja Klinička bolnica. Napominje se da ovakvim sustavom objektivno neutemeljene distribucije proračunskih sredstava za naknadu izvršenih programa zdravstvene zaštite te selektivna sanacija starih obveza određenim zdravstvenim ustanovama, ima za posljedicu produbljivanja krize ukupnog sustava zdravstva, slabljenje materijalne i stručne osnove većeg broja zdravstvenih ustanova, rast obveza i posljedično otežano poslovanje i izvršavanje zakonskih i drugih obveza vezanih za poslovanje. Rješavanje pravednije i ravnomernije distribucije proračunskih sredstava nužno je radi osiguranja ravnopravnosti pravnih subjekata unutar sustava javne zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj te nije vezano za pojedinačne napore zdravstvenih ustanova već je zadaća i obveza svih sastavnica sustava odlučivanja o javnoj potrošnji, vezanoj za zadovoljavanje zajamčenih prava građana iz osnovnog zdravstvenog osiguranja i njihove realizacije. Nadalje navodi da obveze osnivača bolnice kao i drugih zdravstvenih ustanova propisane odredbama članka 56. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, da ako u obavljanju djelatnosti zdravstvene ustanove nastane gubitak, taj gubitak pokriva osnivač u skladu s odredbama članka 59. Zakona o ustanovama, svakako su moguća rješenja posljedica, a ne suština, jer je manjak prihoda Kliničke bolnice većim dijelom posljedica sustava financiranja zdravstvene zaštite.

Klinička bolnica provodi sve potrebne aktivnosti kako bi osnivač i vlasnik izvršio do sada preuzete obveze sanacije ranije nastalih gubitaka u poslovanju prema odluci iz veljače 2008. te iz poslovanja za 2009. Klinička bolnica izjavljuje da u 2012. te kontinuirano u 2013. provodi potrebne mjere ušteda u poslovanju, što je za posljedicu imalo da su ukupni rashodi za 2012. umanjeni za 10.678.366,00 kn uz izvršenje istog programa zdravstvene zaštite.

Također izjavljuje da Klinička bolnica ne može bitno utjecati na rashode plaća i drugih primanja zaposlenih koji su određeni uredbama Vlade Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorima, a koji u cijeni koštanja za 2012. čine 63,7%. Ograničeni utjecaj na pojedine troškove u 2013. je posljedica porasta cijena električne energije i komunalnih usluga te uvođenja poreza na dodanu vrijednost na lijekove i pojedine živežne namirnice.

Klinička bolnica izjavljuje da u cijelosti prihvata i provodi prijedloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na iznalaženje novih izvora financiranja, mjera štednje i naplate potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje županija Bosne i Hercegovine i drugih korisnika usluga.

5. Postupci javne nabave

- 5.1. Plan nabave roba, usluga i radova za 2011. je sastavljen. Prema Izvješću o javnoj nabavi za 2011., Klinička bolnica je zaključila ugovore za nabavu roba i usluga u vrijednosti 11.284.413,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, koliko je i objavljeno u Elektroničkom oglasniku javne nabave.

Nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi je zaključeno 28 ugovora u vrijednosti 11.284.413,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega 25 ugovora za nabavu roba u vrijednosti 8.965.952,00 kn, te tri ugovora za nabavu usluga u vrijednosti 2.318.461,00 kn. Robe i usluge do 70.000,00 kn su nabavljene u vrijednosti 20.210.549,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma iz 2011. i prethodnog razdoblja su zaključeni ugovori u vrijednosti 6.479.266,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Klinička bolnica je poništila deset postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a jedan postupak javne nabave je poništila Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave. Klinička bolnica vodi evidencije provedenih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora o nabavi, ali nije ustrojila računalne evidencije koje bi omogućile cjelovito i pojedinačno praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavi roba, usluga i radova.

Nabava roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 31.797.624,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, je obavljena izravno, na temelju narudžbenica, bez provođenja propisanih postupaka javne nabave. Bez provođenja propisanih postupaka javne nabave su nabavljeni lijekovi u vrijednosti 18.044.887,00 kn, potrošni medicinski i sanitetski materijal u iznosu 3.435.106,00 kn, električna energija u iznosu 2.922.264,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 7.182.480,00 kn, te klima uređaji u iznosu 212.887,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je Klinička bolnica kao javni naručitelj obvezna primjenjivati odredbe Zakona.

Usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 672.245,00 kn su obavljane na temelju ugovora o zastupanju zaključenih u lipnju 2011. na neodređeno vrijeme, s više odvjetnika.

Usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja su usluge iz Dodatka II. B Zakona o javnoj nabavi i postupak nabave je trebalo provesti u skladu s odredbom članka 96. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je naručitelj prije zaključivanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II. B Zakona, obvezan u Elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama objaviti obavijest o početku postupka javne nabave u koju unosi podatke o gospodarskom subjektu ili gospodarskim subjektima s kojim ili s kojima namjerava zaključiti ugovor, te druge podatke iz Dodatka V. H Zakona, što nije učinjeno.

Od 1. siječnja 2012. je u primjeni novi Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11). Odredbama članka 43. navedenog Zakona je za usluge iz dodatka II. B u okviru kojeg su i usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja, propisana obveza provođenja postupaka javne nabave. Također u skladu s odredbom članka 20. Navedenog Zakona, Klinička bolnica je obvezna objaviti plan nabave, kao i sve izmjene i dopune plana, na internetskim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno finansijskog plana, što do dana obavljanja revizije nije učinjeno.

Odredbom članka 21. Zakona o javnoj nabavi, obvezna je voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, te podatke iz registra ažurirati svakih šest mjeseci i objaviti registar na internetskim stranicama, što također nije učinjeno do dana obavljanja revizije.

Državni ured za reviziju nalaže provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, nalaže postupiti u skladu s odredbama spomenutog Zakona vezano za izradu plana nabave i vođenje registra ugovora, te objavljivanje na internetskim stranicama Kliničke bolnice. Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti računalne evidencije za cijelovito i pojedinačno praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavi.

- 5.2. *Klinička bolnica izjavljuje da u cijelosti prihvaća ocjenu zatečenog stanja vezanog za nabavu roba, usluga i radova i obrazlaže da u dijelu koji se odnosi na nabavu lijekova i dio ugradbenog sanitetskog materijala, je neuspješno pokušala u 2010. i 2011. provesti postupke javne nabave, jer na nadmetanje nakon propisanog isključenja ponuditelja koji su sudjelovali u postupku nije ostala niti jedna ponuda, odnosno zbog komplikiranog i dugog žalbenog postupka i ishoda istog. U vezi nabave lijekova navodi da su lijekovi sadržani u važećim listama HZZO te zajamčene cijene. Nabava lijekova u uvjetima nelikvidnosti unutar sustava zdravstva te odgoda podmirenja obveza duže od 500 dana od dospijeća ima za posljedicu da su lijekovi nabavljeni izravnim narudžbama prema važećim listama HZZO. U dijelu koji se odnosi na usluge tekućeg i investicijskog održavanja opreme i objekata napominje se da Klinička bolnica raspolaže s više od 8 000 pojedinačnih predmeta osnovnih sredstava u upotrebi s vrlo visokim stupnjem otpisanosti i tehnološke istrošenosti, starosti veće od 20 godina. Manji broj predmeta medicinske i nemedicinske opreme odnosi se na standardnu, suvremenu opremu određenih proizvođača koji raspolažu ovlaštenim servisom u Republici Hrvatskoj za koje je moguće unaprijed planirati i provoditi propisanu nabavu preventivnog održavanja ili održavanja po sustavu „ključ u ruke“. Najveći broj izravnih narudžbi Klinička bolnica je izdala za žurne popravke predmeta medicinske i nemedicinske opreme vrlo male vrijednosti, znatno manje od propisanog praga za javnu nabavu.*

Nadalje navodi da Klinička bolnica u uvjetima otežanog planiranja i ostvarivanja prihoda, kada nije mogla naplatiti ukupnu vrijednost izvršenog rada te posljedično nije mogla podmirivati zatečene dospjele obveza nije za 2011. provodila postupak javne nabave električne energije. U 2012. je pristupila sustavu zajedničke javne nabave u skladu s odlukom Ministarstva zdravlja te osnivača putem središnjih tijela za javnu nabavu za dvogodišnje razdoblje, koja je okončana izborom dobavljača koncem veljače 2013. Također je pristupila objedinjenoj zajedničkoj javnoj nabavi putem središnjih tijela za javnu nabavu koje je imenovalo Ministarstvo zdravlja na razini zdravstva Republike Hrvatske za sve predmete objedinjene javne nabave.

Nadalje se navodi da je na temelju procijenjenih potreba ustrojstvenih jedinica Kliničke bolnice i procjene potreba najnužnijeg održavanja izrađen plan-troškovnik održavanja građevinskih objekata za 2013. te je u tijeku postupak javne nabave radova i usluga održavanja građevinskih objekata, te postupci nabave usluga tekućeg održavanja medicinske opreme za koje je moguće planirati održavanje.

Klinička bolnica izjavljuje da je na internetskim stranicama objavila registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Izjavljuje da Klinička bolnica preuzima sve obveze postupanja u skladu s nalogom Državnog ureda za reviziju vezan za izradu plana nabave te objavljivanja na internetskim stranicama, što uključuje i ustrojavanje računalne evidencije za cjelovito i pojedinačno praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavi.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Kliničke bolnice za 2011. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Nepravilnosti navedene u reviziji finansijskih izvještaja i poslovanja Kliničke bolnice za 2002. i 2003., koje se odnose na finansijski plan, uplatu u državni proračun sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, rashode za zaposlene, te postupke javne nabave, nisu otklonjene.
  - Finansijski plan Kliničke bolnice ne sadrži prihode, primitke, rashode i izdatke raspoređene prema računskom planu, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, te nije sastavljeno obrazloženje prijedloga finansijskog plana. Nisu donesene projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2012. i 2013. Pojedini prihodi i rashodi su izvršeni znatno iznad plana, a tijekom godine Upravno vijeće nije raspravljalo o izvršenju prihoda i rashoda u odnosu na plan. (točka 1. Nalaza)
  - Na račun državnog proračuna Klinička bolnica nije uplatila 65,0% naplaćenih sredstava od prodaje stanova u iznosu 481.438,00 kn, u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo. (točka 2. Nalaza)
  - Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 194.463.572,00 kn. Odnose se na plaće u iznosu 161.578.565,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 27.632.291,00 kn, te na druge rashode za zaposlene u iznosu 5.252.716,00 kn. U okviru plaća isplaćena je naknada za dežurstva u iznosu 15.059.134,00 kn bruto. Obračun naknada za dežurstva za dio zaposlenika obračunavao se na osnovnu plaću koju zaposlenik ima prema položaju (predstojnici klinika i zavoda, voditelji kliničkih odjela), umjesto u visini utvrđenoj Kolektivnim ugovorom i to na osnovnu plaću radnog mjesta na kojem dežura, odnosno na kojem je pripravan. U Pravilniku o sistematizaciji iz 1997., i izmjenama i dopunama Pravilnika je broj potrebnih izvršitelja za pojedina radna mjesta iskazan decimalnim brojem, a za pojedina u postocima te nije moguće utvrditi potreban broj zaposlenika, a nije ni usklađen s Pravilnikom o unutarnjem ustroju Kliničke bolnice iz listopada 2011. Zbog navedenoga, broj potrebnih izvršitelja nije moguće usporediti sa stvarnim brojem zaposlenika u Kliničkoj bolnici. (točka 3. Nalaza)
  - Koncem 2011. ukupni manjak iznosi 128.999.409,00 kn ili 42,0% ostvarenih prihoda. S obzirom da nenaplaćena potraživanja pokrivaju 48,4% obveza, da HZZO ne plaća bolnicama za obavljene usluge iznad ugovorenog limita (iako su nastali troškovi i obveze), Klinička bolnica iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza. (točka 4. Nalaza)

- Nabava roba i usluga u ukupnoj vrijednosti 31.797.624,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, je obavljena izravno, na temelju narudžbenica, bez provođenja propisanih postupaka javne nabave, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. (točka 5. Nalaza)
4. Klinička bolnica obavlja zdravstvenu djelatnost na sekundarnoj razini u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i to specijalističko konzilijsku djelatnost, te bolničku djelatnost. Također, obavlja znanstveno istraživačku djelatnost iz područja medicinskih znanosti, te nastavnu djelatnost iz područja školovanja zdravstvenih djelatnika. Koncem 2011. Klinička bolnica je imala 1 473 zaposlenika, od kojih je 1 069 ili 72,6% medicinskog, te 404 ili 27,4% nemedicinskog osoblja. Od rujna 2010. Ravnatelj je Miran Martinac, dr. med.
- Prihodi su ostvareni u iznosu 307.447.910,00 kn, od kojih su vrijednosno značajniji ostvareni od HZZO u iznosu 248.461.348,00 kn na temelju ugovora o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijske zdravstvene zaštite bolesnika oboljelih od akutnih bolesti od 2010. do 2012. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 327.016.185,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 194.463.572,00 kn, te na rashode za nabavu lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu 49.971.143,00 kn.
- Manjak prihoda za 2011. je iskazan u iznosu 19.568.275,00 kn. Potraživanja za 2011. su iskazana u iznosu 80.406.465,00 kn, te su u odnosu na prethodnu godinu veća za 24.411.247,00 kn ili 43,6%. Potraživanja su uvećana, jer su koncem 2011. uvećana potraživanja od HZZO za 24.658.286,00 kn u odnosu na 2010. Od ukupnih potraživanja iskazanih u iznosu 80.406.465,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu 43.236.232,00 kn. Koncem 2011. su iskazane ukupne obveze u iznosu 166.095.764,00 kn. Ukupne obveze su veće za 15.437.772,00 kn ili 10,2% u odnosu na prethodnu godinu, kada su bile iskazane u iznosu 150.657.992,00 kn. Od ukupno iskazanih, dospjele obveze iznose 83.911.267,00 kn.
- Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, prihode, rashode, potraživanja i javnu nabavu dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.